

Nota informativă

la proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului de organizare a timpului de muncă al navigatorului

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Elaborarea proiectului derivă din angajamentul Republicii Moldova de a transpune în cadrul normativ național *Normele aplicabile transportului maritim internațional*, conform Anexei XXVIII-D al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, și anume:

1. Directiva 1999/63/CE a Consiliului din 21 iunie 1999 privind Acordul de organizare a timpului de lucru al navigatorului, încheiat între Asociația Proprietarilor de Nave din comunitatea Europeană (ECSA) și Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Transporturi din Uniunea Europeană (FST) publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 167 din 02.07.1999, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2009/13 a Consiliului din 16 februarie 2009;
2. Directiva 1999/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 1999 privind aplicarea dispozițiilor referitoare la timpul de lucru al navigatorilor la bordul navelor care fac escală în porturile Comunității.

Timpul de muncă al salariaților pe nave maritime reprezintă activitatea care necesită a fi reglementată în special datorită specificului său. Pe plan internațional, la cea de a 93-a Conferință a Organizației Internaționale a Muncii care a avut loc în 2005 a fost prezentat Raportul privind studiul asupra convențiilor referitoare la reglementarea timpului de muncă, care a cuprins și recomandări cu privire la modalitatea de abordare a acestei instituții juridice la nivel internațional. Recomandarea a vizat necesitatea adoptării unui instrument juridic nou, unic privind durata timpului de muncă, aspectele conexe ale repausului săptămânal și concediului anual plătit.

În Republica Moldova limitarea timpului de muncă și recunoașterea dreptului la odihnă este statuat în normele Codului Muncii. Astfel, potrivit art. 100 alin. (1) durata zilnică a timpului de muncă constituie 8 ore, totodată alin. 6 *Ibidem* prevede „*pentru anumite genuri de activitate, unități sau profesii se poate stabili, prin convenție colectivă, o durată zilnică a timpului de muncă de 12 ore*”, însă în acest sens nu este clar pentru care profesii.

O importanță trebuie să acordăm și stării de sănătate a salariatului, care va petrece o perioadă de timp într-un mediu monoton și nesigur, respectiv este necesar o reglementare specială, în conformitate cu Regulamentul sanitar privind

supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1025/2016.

Reliefăm că odată cu aprobarea proiectului propus, Republica Moldova se va alinia cerințelor internaționale unificate aplicate pe plan internațional privind respectarea condițiilor de sănătate a navigatorilor și a timpului de muncă exercitat pe navele maritime.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul transpune parțial Directiva 1999/63/CE a Consiliului din 21 iunie 1999 privind Acordul de organizare a timpului de lucru al navigatorului și Directiva 1999/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 1999 privind aplicarea dispozițiilor referitoare la timpul de lucru al navigatorilor la bordul navelor care fac escală în porturile Comunității.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, au fost elaborate tabelele de concordanță pentru actele Uniunii Europene transpuse. Prevederile nepreluate din Regulamentul UE, nu sunt aplicabile pentru Republica Moldova.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului de organizare a timpului de muncă al navigatorului are drept scop reglementarea măsurilor privind organizarea timpului de muncă al navigatorului. Aspectele cheie:

- se interzice munca în timpul nopții pentru navigatorul cu vârsta sub 18 ani.
- nu este permisă angajarea, recrutarea sau munca persoanelor sub 16 ani.
- identificarea unui număr maxim de ore de lucru sau un număr minim de ore de odihnă de-a lungul unei perioade date.
- ore de muncă:
 - a) o zi de lucru standard este de 8 ore, cu două zile de odihnă și repausuri în timpul zilelor de muncă;
 - b) numărul maxim de ore de lucru trebuie să nu depășească 12 ore în orice perioadă de 24 de ore.
- timpul de odihnă:
 - a) trebuie să nu fie mai puțin de 12 ore în orice perioadă de 24 de ore;
 - b) trebuie să includă o compensație adecvată pentru navigatorii chemați la post în timpul orelor de odihnă.
 - c) se întocmesc registre pentru orele zilnice de lucru și orele de odihnă ale navigatorilor.
- programul de lucru de la bordul navei și actele normative trebuie să fie accesibile și afișate.
- nivelurile echipajului trebuie să evite sau să diminueze orele excesive de lucru pentru a asigura odihnă suficientă și pentru a limita oboseala.
- fiecare navigator:
 - a) trebuie să aibă un certificat de sănătate care să îi ateste capacitatea din punct de vedere medical de a lucra pe mare;

b) are dreptul la un concediu anual plătit bazat pe un minimum de 2,5 zile pe lună lucrată și proporțional pentru lunile lucrate incomplet.

Astfel vor fi stabilite exigențe privind timpul de muncă, precum și procedura care va permite monitorizarea conformării acestor aspecte.

Totalizarea prevederilor Regulamentului:

- Fiecare navă maritimă sub pavilionul Republicii Moldova are la bord:

- a) programul de muncă la bordul navei;
- b) registrul de consemnare a orelor de muncă sau a orelor de odihnă ale navigatorului;

- Agenția Navală:

- a) se conduce de programul de muncă prezentat de către căpitanul navei la stabilirea echipajului minim cu care navei i se permite ieșirea în larg;
- b) solicită ca navigatorii să posede un certificat medical valabil care să ateste că acesta este apt să își îndeplinească sarcinile prevăzute în cadrul muncii.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de hotărâre nu implică alocarea mijloacelor financiare din contul bugetului de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul nu contravine legislației naționale.

Actul propus transpune parțial Directiva 1999/63/CE și Directiva 1999/95/CE.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul Hotărârii de Guvern este supus consultărilor publice și avizărilor de către instituțiile publice de resort, inclusiv cele implicate în implementarea hotărârii, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Astfel, în cadrul procesului de consultare, următoarele instituții sunt vizate:

- Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
- Ministerul Sănătății;
- Ministerul Afacerilor Externe;
- Ministerul Afacerilor Interne;
- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Justiției;
- Centrul de Armonizare a Legislației;
- Centrul Național Anticorupție.

Totodată, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului poate fi accesat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și pe portalul guvernamental particip.gov.md

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei anticorupție conform art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de hotărâre urmează a fi remis spre expertizare către Centrul de Armonizare a Legislației, în conformitate cu art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de hotărâre urmează a fi supus expertizei juridice în conformitate cu art. 37 din Legea cu privire la actele normative.

11. Constatările altor expertize

În conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectul de hotărâre conține unele prevederi care vizează activitatea de întreprinzător. În context, a fost elaborată Analiza impactului la proiect, în conformitate cu cerințele Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 23/2019.

Analiza impactului a fost examinată în cadrul ședinței Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 13.02.2024 și nu a fost susținută.

Secretar general

Angela ȚURCANU